

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. декана філологічного факультету
доц. Крохмальний Р. О.

“30” серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія літератури
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація 035.01 – Українська мова і література
035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька,
035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська,
035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська,
035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська.
035.06 – Східні мови та літератури (переклад включно)
035.09 – Фольклористика
035.10 – Прикладна лінгвістика
035.10 – Прикладна лінгвістика (літературна творчість)
(назва спеціалізації)

факультет філологічний
(назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2021 рік

Робоча програма Теорія літератури для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за напрямом підготовки 035 Філологія „30” серпня 2021 року – 21 с.

Розробники: Галета Олена Ігорівна, професор кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства, доктор філологічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

“30” серпня 2021 року

(підпис)

(Гнатюк М. І.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою філологічного факультету _____

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

“30” серпня 2021 року Голова _____

(підпис)

(Крохмальний Р. О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни “Теорія літератури”

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація: <u>035.01 українська мова і література</u> <u>035.036 слов'янські мови та літератури</u> (переклад включно), перша – словацька, <u>035.035 слов'янські мови та літератури</u> (переклад включно), перша – сербська, <u>035.038 слов'янські мови та літератури</u> (переклад включно), перша – чеська, <u>035.033 слов'янські мови та літератури</u> (переклад включно), перша – польська <u>035.06 східні мови та літератури</u> <u>035.09 фольклористика, 035.10 прикладна лінгвістика, 035.10 прикладна лінгвістика</u> (літературна творчість)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 5,25	Освітній рівень: <u>Магістр</u>	16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		42 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 1:0,875

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс "Теорія літератури" проблематизує визначення літератури, знайомить з методологічним багатоголоссям і розмаїттям аналітичних практик, фокусуючи увагу на теоретико-літературній парадигмі знання про літературу, яка формується протягом XIX століття у дискусіях з естетичним і поетикальним підходом, розбудовується протягом XX століття і постає перед новими викликами у кінці XX – на початку XXI століття. Він спирається на актуальні літературні явища, кореспондує з наявними теоретичними дискусіями й прикладними дослідженнями, розвиває навички самостійної пошукової роботи від постановки проблеми і пошуку ресурсів для її вирішення до формування власної дослідницької ідеї, сприяє самоусвідомленню майбутніх філологів-фахівців, визначенню власних зацікавлень і можливих шляхів їхньої реалізації.

Курс "Теорія літератури" призначений для студентів шостого року навчання (другого року магістратури) спеціальності "філологія". Як частина обов'язкової програми цей курс спирається на теоретичні знання і навички дослідницької роботи, отримані попередньо у рамках курсу "Вступ до літературознавства", а також прослуханих історико-літературних курсів. "Теорія літератури" узагальнює набуті уявлення про природу літератури як виду мистецтва, як способу відображення й зображення реальності, як виплоду емоційного і психологічного життя людини, як відбитка епохи, як поля владних стосунків, як індивідуального вислову і спільного культурного простору.

Мета курсу – ознайомлення з дисципліною "теорія літератури" як систематизованим знанням про літературу, а також із її внутрішньою динамікою; аналіз теоретико-літературної парадигми як окремої моделі літературознавства, що виникає на початку XX століття і зазнає проблематизації на початку XXI-го; вивчення внутрішнього поділу, основних підходів та методів теоретико-літературних досліджень; вибір і застосування різних теоретико-літературних підходів у власній професійній практиці&

Завданням цих рекомендацій є допомога студентам у:

- визначенні власних філологічних зацікавлень з урахуванням теоретико-літературної перспективи;
- орієнтації у розмаїтті інтерпретаційних та аналітичних практик;
- постановці актуальних дослідницьких питань й окресленні напрямків прикладної діяльності;
- позиціонуванні у сучасному полі літератури, формуванні власної експертної позиції і виборі доцільних підходів і засобів.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- предмет та об'єкт теорії літератури, динаміку її розвитку й формування проблемного поля
- основні підстави і принципи теоретико-літературного аналізу різномірних літературних явищ і процесів
- ключові підходи до визначення літератури і їхні методологічні наслідки
- способи і засоби взаємодії з літературною класикою й актуальною літературою

вміти:

- використовувати сучасні методології й термінології для аналізу різних літературних явищ
- визначати актуальні дослідницькі питання й напрямки діяльності

- провадити самостійні дослідження для вивчення літературних практик, тенденцій і явищ
- розпізнавати виклики сучасності й шукати відповідь з урахуванням культурно-історичної перспективи і потенційної динаміки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретична парадигма в науці про літературу (16 год)

Тема 1. Ідея літератури: естетика, поетика, теорія (2 год)

- Широке й вузьке розуміння теорії літератури.
- Музи як опікунки мистецтва: уявлення давніх греків про природу й різновиди творчості.
- “Печера” Платона: література як тінь тіні.
- Поетикальна традиція: від Арістотеля до класицизму.
- Мімесис і його зв’язок з пам’яттю, уявою та цінностями.
- Катарсис: від авторського до читацького переживання.
- Романтичне ХІХ століття: відкриття історії, сучасності й особистості.
- Міфологічна, компаративістична й культурно-історична школа: література у процесі змін.
- Біографізм, психологізм та інтуїтивізм: школа особистості.

Рекомендована література

- Тодоров, Цветан. Поняття літератури // Тодоров, Цветан. Поняття літератури та інші есе. – К.: ВД “Києво-Могилянська академія”, 2006. – С. 5-21.
- Перкінс, Девід. Сучасне становище дисципліни. Теорії іманентних змін. Призначення історії літератури // Перкінс, Девід. Чи можлива історія літератури? – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2005. – С. 8-27, 121-145.
- Компаньон, Антуан. Література // Компаньон, Антуан. Демон теорії. – М.: Изд-во Сабашниковых, 2001. – С. 11-33. Zenkin, Сергей. Работы о теории. – М.: НЛЮ, 2012.
- Burzyńska, Burzyńska, Anna; Markowski, Michał Paweł. Teoria literatury dawniej, dziś, jutro // Teorie literatury XX wieku: podręcznik / uł. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski. Kraków: Znak, 2006. – S. 15-41.
- Бондар, Андрій. Культура не повернеться // Збруч. 28 серпня 2019. - Режим доступу: <https://zbruc.eu/node/91623?fbclid=IwAR3TmN88WXankGTq5fDJBo2j1H4VkbURsY8AWi9CE8LE94UgDQKLILZrHo>

Практичне заняття № 1. Тема: Історія літератури як теоретична проблема (2 год)

Питання для роздумів:

- Зародження й утвердження історичного принципу вивчення літератури.
- Підходи до вивчення літературного процесу.
- Основні принципи періодизації літератури.
- Історія літератури як наратив та енциклопедія.
- Проблеми вивчення історії літератури сьогодні.
- Основні виклики сучасної історії української літератури.

Рекомендована література

- Перкінс, Девід. Сучасне становище дисципліни. Призначення історії літератури // Перкінс, Девід. Чи можлива історія літератури? – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2005. – С. 8-27, 137-145.
- Павлишин, Марко. Історія літератури і здоровий глузд // Історії літератури / уп. О. Галета, Є. Гулевич, З. Рибчинська. – Львів-Київ: Смолоскип, 2010. – С. 1-31.
- Pavlyshyn, Marko. Literary history as provocation of national identity, national identity as provocation of literary history: The case of Ukraine // Thesis Eleven. – Vol. 136(i), 2016. – P. 74-89.
- Jauss, Hans Robert. Literary History as a Challenge to Literary Theory // New Literary History. – 2 (1). – P. 7-37.

Практичне заняття № 2. Тема: Інтертекстуальність як інтерпретаційна призма (2 год)

Питання для роздумів:

- Інтертекстуальність як універсальна характеристика літератури.
- Форми присутності “інших голосів” в авторському тексті.
- Зв’язок між текстами, жанрами і позатекстовою реальністю.
- Рух тексту як рух думки: особливості письма Лесі Українки.
- Історія тексту драми “Йоганна, жінка Хусова”: критична рецепція.
- Текст твору як діалог з традицією.
- Текст твору як діалог з читачем.

Рекомендована література

- Українка, Леся. Йоганна, жінка Хусова // <https://www.l-ukrainka.name/uk/Dramas.html>
- Нич, Ришард. Міжтекстовість та її межі: тексти, жанри, світи // Нич, Ришард. Світ тексту: поструктуралізм і літературознавство. – Львів: Літопис, 2007. – С. 70-96.
- Мірошниченко, Лариса. Над рукописами Лесі Українки: Нариси з психології творчості та текстології. – К.: НАНУ, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2001. – 264 с.
- Шерех, Юрій. Театр Лесі Українки чи Леся Українка в театрі? // Шерех, Юрій. Пороги і запоріжжя: Література. Мистецтво. Ідеології. – Харків: Фоліо, 1998. – Т. 1. – С. 379-389.
- Козій, Дмитро. Проблема трагічної провини у драматичних творах Лесі Українки. Форми трагізму у Лесі Українки // Козій, Дмитро. Глибинний етос: Нариси з літератури і філософії. – Торонто – Нью-Йорк – Париж – Сідней: Видання курсів Українознавства ім. Юрія Липи в Торонті, 1984. – С. 139-163.
- Соловей, Елеонора. Драматичний етюд Лесі Українки “Йоганна, жінка Хусова” // Леся Українка: Драми та інтерпретації. – К.: Книга, 2010. – С. 458-468.

Тема 2. Формалізм: твір як текст

- Автономність літератури як мовної дійсності.
- Німецький мистецтвознавчий формалізм, ОПОЯЗ і МЛГ.
- Перечитування Потебні і концепція художнього мовлення: літературність, “остранение”, поетичний прийом, сказ, ритм і стиль.
- Концепції Віктора Шкловського, Романа Якобсона, Бориса Ейхенбаума, Юрія Тинянова.
- Формалізм в українському літературознавстві.

Рекомендована література

- Шкловский, Виктор. Искусство как приём // <http://www.opojaz.ru/manifests/kakpriem.html>

- Эйхенбаум, Борис. Как сделана "Шинель"
Гоголя // <http://www.opojaz.ru/manifests/kaksdelana.html>
- Якобсон, Роман. Лингвистика и поэтика // <http://www.philology.ru/linguistics1/jakobson-75.htm>
- Ханзен-Лёве, Оге. Русский формализм. – М.: Языки русской культуры, 2001.

Практичне заняття № 3. Тема: Формалізм в українському літературознавстві (2 год)

Питання для роздумів:

- Теоретичні засновки й історичний контекст формалізму.
- Філологічний семінар Володимира Перетца.
- Дискусії в українських літературних журналах 1920-х років.
- Стосунки формалізму з футуризмом і неокласицизмом.
- Майк Йогансен і формалістична ідея літератури.
- Формалізм в Україні: західні впливи.
- Траєкторії розвитку: Володимир Державин, Дмитро Чижевський.

Рекомендована література

- Формалізм: збірник статей / Упоряд. Олена Галета, Зоряна Рибчинська (Центр гуманітарних досліджень Львівського національного університету ім. Івана Франка). – Львів: Літопис, 2004.
- Йогансен, Майк. Як будується оповідання. - Харків: Книгоспілка, 1928.
- Юсип-Якимович, Юлія. Український формалізм і поетична мова: розвиток фонопоетики та фоностилістики // Науковий вісник Ужгородського університету. - 2016. - Вип 2 (36). - С. 329-334. Режим доступу: file:///Users/mac/Downloads/Nvuufilol_2016_2_65.pdf
- Tihanov, Galin. Introduction: The Radical Historicity of Literary Theory // Tihanov, Galin. The Birth and Death of Literary Theory. - Stanford: Stanford UP, 2019. - P. 9-25.

Практичне заняття № 4. Тема: Від аналізу структури до аналізу дискурсу (2 год)

Питання для роздумів:

- Засновки структуралізму, вплив концепцій Фердинанда де Соссюра, Карла Густава Юнга і Марселя Мосса.
- “Міфологіки” Клода Леві-Стросса: бінарні опозиції, код і повідомлення.
- Партитурний аналіз Клода Леві-Стросса.
- Структурний аналіз Ролана Барта: “S/Z”
- Аналіз дискурсу Ролана Барта: “Фрагменти мови закоханого”.

Рекомендована література

- Барт, Ролан. Фрагменти мови закоханого. – Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Roland_Barthes/Frahmenty_movy_zakokhanoho/
- Леві-Строс, Клод. Структура міфів // Леві-Строс, Клод. Структурна антропологія. – Київ: Основи, 1997. – С. 195-219.

Тема 3. Структуралізм і постструктуралізм (2 год)

- Празьке лінгвістичне коло: від формалізму до функціоналізму.
- Засновки структуралізму: бінарні опозиції, код і повідомлення.
- Партитурний аналіз Клода Леві-Стросса.

- Структурний аналіз Ролана Барта.
- Семіотичний підхід Альгідраса-Жульєна Греймаса.
- Постструктуралізм і деконструкція.

Рекомендована література

- Леві-Строс, Клод. Структурна антропологія. – Київ: Основи, 2000.
- Фуко, Мішель. Що таке автор? // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / ред. Марія Зубрицька. – Львів: Літопис, 1996. – С. 444-456.
- Барт, Ролан. Від твору до тексту // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / ред. Марія Зубрицька. – Львів: Літопис, 1996. – С. 378-384.
- Баррі, Пітер. Структуралізм. Постструктуралізм і деконструкція // Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. Київ: Смолоскип, 2008. – С. 51-97.
- Барт, Ролан. Мифологии. – М.: Издательство имени Сабашниковых, 1996.

Тема 4. Наратологія і генетична критика (2 год)

- "Морфологія чарівної казки" Владіміра Проппа.
- Наратологія: розповідь як явище та культурна практика.
- Аналіз розповідних текстів: від Аристотеля до Жирара Женетта.
- Генетична критика: від даності твору до процесуальності письма.
- Динаміка тексту: від задуму до втілення. Варіанти, редакції чи версії тексту?
- Обставини письма як умови читання.
- Рукопис як явище культури і текстовий феномен: досьє й авантекст.

Рекомендована література

- Шмид, Вольф. Нарратология. - Москва: Языки славянской культуры, 2003.
- Bal, Mieke. Narratology: Introduction to the Theory of Narrative. - Toronto: Toronto University Press, 2009.
- Genette, Gerard. Palimpsests: Literature in the Second Degree. - Lincoln: University of Nebraska Press, 1997.
- Genetic Criticism: Texts and Avant-textes / Ed. by J. Deppman, D. Ferrer, and M. Groden. - Philadelphia: Penn State UP, 2004. - 272 p.
- Ferrer, Daniel. Genetic Criticism with Textual Criticism: From Variant to Variation // Variants: The Journal of the European Society for Textual Scholarship. - 2006. - № 12-13. - P. 57-64.
- Biasi P.-M. de. Genetyka tekstów. - Warszawa: IBL PAN, 2015. - 232 s.
- Генетическая критика во Франции: Антология / Отв. ред. А. Д. Михайлов. - Москва: ОГИ, 1999.

Змістовий модуль 2. Соціальні виміри літератури (16 год)

Практичне заняття № 5. Тема: Літературний канон і літературознавчі війни (2 год)

Питання для роздумів:

- Літературний канон і способи його трансляції.
- Естетичний та інституційний підхід до канону.
- Канон як форма культурної пам'яті.
- Література як шлях у безсмертя.

- Об'єкти канонізації: автори і твори.
- Аластер Фовлер: вплив жанрової ієрархії.
- Методологічні засади критики канону.
- Література: солідарність чи змагання?
- Особливості перегляду канону української літератури після 1991 року.
- Канон та іконостас.
- Особливості українського літературного канону ХХ століття.

Рекомендована література

- Блум, Гарольд. Елегія про загибель канону // Блум, Гарольд. Західний канон. К.: Факт, 2007. – С. 20-50.
- Павлишин, Марко. Канон та іконостас // Павлишин, Марко. Канон та іконостас. – К.: Час, 1997. – С. 184-198.
- Агеєва, Віра. Канон як мистецтво пам'ятати // Агеєва, Віра. Аполонія модерну: обрис ХХ віку. – К.: Грані-Т, 2011. – С. 62-83.

Практичне заняття № 6. Тема: “Висока” і “низька” література: концепції, моделі, підходи (2 год)

Питання для роздумів:

- Високе і низьке, елітарне й егалітарне як літературознавчі категорії.
- Популярне/масове у художній парадигмі модернізму.
- Література й технологія: копія, серія, жанр.
- “Серединна” література.
- Масова література у контексті постмодерну.

Рекомендована література

- Філоненко, Софія. Масова література як художній феномен // Філоненко, Софія. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – С. 19-90.
- Сторі, Джон. Теорія культури та масова культура. Вступний курс. – Харків: Акта, 2005. – С. 20-31.

Практичне заняття № 7. Тема: Художній твір як приклад “масової” літератури (2 год)

Письмове завдання:

- Аналіз твору за вибором як прикладу “масової” літератури.
- Обсяг роботи – до 2 сторінок (3600 знаків). Презентація - до 5 хв.

Практичне заняття № 8. Тема: Художній твір як приклад “високої” літератури (2 год)

Письмове завдання:

- Аналіз твору за вибором як прикладу “високої” літератури.
- Обсяг роботи – до 2 сторінок (3600 знаків). Презентація - до 5 хв.

Тема 5. Психологічний і міфологічний критика (2 год)

- Розвиток психологічного підходу: концепція Зигмунда Фрейда.
- архетипна критика Карла Густава Юнга.
- Символічне й семіотичне в концепції Жака Лакана.
- Міфологічна і ритуальна критика Нортропа Фрая.

- Рене Жирар, ритуали жертвопринесення: “міметичне бажання” та “міметичне насильство”.
- Гарольд Блум: страх впливу як рушій літературного процесу.
- Психологія в українському літературознавстві.

Рекомендована література

- Баррі, Пітер. Психологічна критика // Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. – Київ: Смолоскип, 2008. – С. 115-143.
- Психологічна критика // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / ред. Марія Зубрицька. – Львів: Літопис, 1996. – С. 83-135.
- Зборовська, Ніла. Психологія і літературознавство: посібник. - Київ: Академвидав, 2003.
- Блум, Херолд. Страх впливу. Карта перечитывания. - Екатеринбург: Изд-во Уральского университета, 1998.
- Жирар, Рене. Насилие и священное. – М. : Новое литературное обозрение, 2000.
- Girard, René. Prawda powieściowa i kłamstwo romantyczne. – Warszawa: Wydawnictwo KR, 2001.

Практичне заняття № 9. Тема: Психологія: український контекст (2 год)

Питання для роздумів:

- Теоретичні засади підходу Степана Балея: Фройд, Юнг, Адлер про дитячий вік.
- Твір як реалізація підсвідомої енергії.
- Критика пансексуалізму.
- Еротика, чуттєвість і перенесення.
- Особливості психіки геніальних письменників.
- Валер'ян Підмогильний і його принцип пошуку “внутрішнього сфінкса”.
- Біографія і творчість: перехресне читання.
- Письменник і проблема “нормальності”.

Рекомендована література

- Балея, Степан. З психології творчості Шевченка // Збруч. – 9.03.2016. – Режим доступу: <https://zbruc.eu/node/48532>
- Підмогильний, Валер'ян. Иван Левицкий-Нечуй (спроба психологізації творчості). – Режим доступу: <http://sites.utoronto.ca/elul/Nechui/nech-psyx.pdf>

Практичне заняття № 10. Тема: Постколоніалізм і його посттоталітарні відміни (2 год)

Питання для роздумів:

- Витоки постколоніальної критики: “Орієнталізм” Едварда Саїда.
- Колоніальне й постколоніальне ставлення до мови та ідентичності.
- Антиколоніалізм і постколоніалізм.
- Народження постколоніалізму в українській літературі: форми антиколоніального й постколоніального спротиву.
- Постколоніальна природа постмодернізму.
- Александр Еткінд і поняття “внутрішньої колонізації”.
- Конфлікт інтерпретацій навколо картини Іллі Рєпіна “Козаки пишуть листа турецькому султану”

Рекомендована література

- Саїд, Едвард. Вступ // Саїд, Едвард. Орієнталізм. – К.: Основи, 2001. - С. 11-44. – Режим доступу: <http://edward-said.narod.ru/orientalism.htm>
- Гундорова, Тамара. "Внутрішня колонізація" - повторна колонізація // Гундорова, Тамара. Транзитна культура: симптоми постколоніальної травми. - К.: Грані-Т, 2013. - С. 25-47 – Режим доступу: <https://krytyka.com/ua/articles/vnutrishnya-kolonizatsiya-povtorna-kolonizatsiya>
- Гундорова, Тамара. Постколоніальний роман генераційної травми та постколоніальне читання на сході Європи // Постколоніалізм. Генерації. Культура / За ред. Т. Гундорової, А. Матусяк. - Київ: Лауріс, 2014. - С. 26-44.
- Гребенюк, Тетяна. Свобода в літературі метамодерного світу // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія "Філологія". Вип. 78. - Харків, 2018. – С. 160-164.

Тема 6. Література перед викликами анти- й постколоніалізму (2 год)

- Едвард Саїд: орієнталізм як знакова система і стосунки домінування.
- Культура як знаряддя (де)колонізації.
- “Гнані та голодні” Франца Фанона.
- “В інших світах” Гаятрі Чакраворті Співак.
- “Імперія пише у відповідь” Біла Екшфорта.
- Гомі Бгабга: концепція націєрозповідності.
- Етноцентризм сучасної культурної/політичної географії.
- Стратегії колонізації: екзотизація й демонізація Іншого як колоніальна стратегія.
- Постколоніальний перехід за Пітером Баррі: adopt – adapt – adept.
- Внутрішня колонізація: дискусія Александра Еткінда й Тамари Гундорової.
- Центрально-Східна Європа: постколоніалізм чи постзалежність.

Рекомендована література

- Баррі, Пітер. Постколоніалізм // Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. – Київ: Смолоскип, 2008. – С. 228-241.
- Гундорова, Тамара. “Внутрішня колонізація” – повторна колонізація // Гундорова, Тамара. Транзитна культура: симптоми постколоніальної травми. – Київ: Грані-Т, 2013. – С. 25-47.
- Саїд, Едвард. Орієнталізм. – Київ: Основи, 2001.
- Саїд, Едвард. Культура й імперіалізм. – Київ: Критика, 2007.
- Співак, Гаятрі Чакраворті. В інших світах: Есеї з питань культурної політики. – Київ: Вид. дім “Всесвіт”, 2006.
- Павлишин, Марко. Козаки в Ямайці: постколоніальні риси в сучасній українській культурі // Павлишин, Марко. Канон та іконостас: літ.-крит. статті. – Київ: Час, 1997. – С. 223-236.

Змістовий модуль 3. Інституційне поле й сучасні виклики літературознавства (16 год)

Практичне заняття № 11. Тема: Інституційне поле сучасної української літератури (2 год)

Питання для роздумів:

- Література крізь призму соціологічного підходу: теоретичні засновки й термінологічний апарат.
- Література в контексті читацьких практик і ринкових відносин.
- Літературні видавництва як "агенти змін".
- Літературні премії: ціна і цінність літературної творчості.
- Літературні фестивалі: карта перелічування.
- Літературні видання: редакційні політики і тематичні та стилістичні наголоси.

- Літературні організації, спілки й ініціативи.
- Діяльність Українського інституту книги, Українського культурного фонду та Українського інституту.

Рекомендована література

- Бурдьє, П'єр. Практичний глузд. — Київ: Український Центр духовної культури, 2003.
- Бурдьє, П'єр; Вакан, Лоїк. Мова і символічне насильство // Спільне. - 2 лютого 2011. - Режим доступу: <https://commons.com.ua/uk/mova-i-simvolichne-nasilstvo/>
- Бурдьє, П'єр. Поле літератури // Соціологічне пространство П'єра Бурдьє. Режим доступу: <http://bourdieu.name/content/burde-pole-literatury>
- Кіяновська, Маріанна. Пісторіус і Баумгартнер як Розенкранц і Гільденстерн, або Найновіша польська поезія після Вільяма Шекспіра, Тома Стоппарда і Йоганна Вольфганга Гете — в роки навчання Вільгельма Мейстера (бо «те, чим є і що роблять оці двоє, не може бути зображене одним») // Читомо. - Режим доступу: <https://chytomo.com/poeziia/?fbclid=IwAR0IHZ-Dt619ghrCsavClpCTff2nis-oVEkI3bPBQODpmjx5PFRtK4mHTj0>
- Український інститут книги (інтернет-сайт)
- Український культурний фонд (інтернет-сайт)
- Український інститут (інтернет-сайт)

Практичне заняття № 12. Тема: Межі сучасності: що таке актуальна література? (2 год)

Питання для роздумів:

- Точки відліку сучасної української літератури.
- Вплив політичних та естетичних чинників.
- Ядерний дискурс, або постапокаліптична українська література.
- Чорнобиль і постмодерн.
- Прощання з класикою та зустріч з “іншим”.
- Постмодернізм і питання “культурної органіки”.
- “Знаки поетичних поколінь” в інтерпретації Маріанни Кіяновської.

Рекомендована література

- Гундорова, Тамара. Післячорнобильська бібліотека: український літературний постмодерн. – К.: Критика, 2005. – С. 11-69.
- Кіяновська, Маріанна. Знаки поетичних поколінь у найновішій українській поезії // Літакцент. – 7 липня 2011. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2011/07/07/znaky-poetychnyh-pokolin-u-najnovishij-ukrajinskij-poeziji/>

Тема 7. “Чого не може передати значення”: вихід літератури за межі семіотики (2 год)

- Вихід за межі теоретико-літературної парадигми у кінці ХХ - на початку ХХІ століття.
- Антуан Компаньйон: розмова про літературу як розмова про автора, читача, зовнішній світ, стиль, історію та цінність.
- Ганс Ульріх Гумбрехт: чого не може передати значення.
- Доріс Бахманн-Медік: "повороти" сучасних гуманітарних студій.
- Антропологія літератури як пошук нової методологічної перспективи.
- Зміна теоретичної парадигми як зміна загального уявлення про літературу.

Рекомендована література

- Галета, Олена. Історії теорії : поміж поетикою, риторикою й інтерпретацією; Ексцентричне літературознавство : від теорії літератури до літературної антропології // Галета, Олена. Від антології до онтології : антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця XIX – початку XXI століття. – Київ : Смолоскип, 2015. – С. 29–58.
- Баррі, Пітер. Вступ до теорії : літературознавство і культурологія. – Київ: Смолоскип, 2008.
- Компаньон, Антуан. Література // Компаньон, Антуан. Демон теорії. – М.: Изд-во Сабашниковых, 2001. – С. 11-33. Зенкин, Сергей. Работы о теории. – М.: НЛО, 2012.
- Гумбрехт, Ханс Ульрих. Производство присутствия: чего не может передать значение. – Москва: Новое Литературное Обозрение, 2000. – 184 с.
- Bachmann-Medick, Doris. Cultural Turns: New Orientation in the Study of Culture. – Berlin, Boston: De Gruyter Textbook, 2016.

Практичне заняття № 13. Тема: Українська література 2014+ (2 год)

Завдання:

- Написання і презентація есею “Українська література 2014+”:
- Аналіз вибраного твору/книжкової публікації як втілення літературних тенденцій після 2014 року в Україні.
- Бібліографія – не менше 5 позицій, обсяг – до 4 сторінок 7200 знаків.
- Тривалість презентації - до 7 хв.

Практичне заняття № 14. Тема: Українська література 2014+ (2 год)

Завдання:

- Написання і презентація есею “Українська література 2014+”:
- Аналіз вибраного твору/книжкової публікації як втілення літературних тенденцій після 2014 року в Україні.
- Бібліографія – не менше 5 позицій, обсяг – до 4 сторінок 7200 знаків.
- Тривалість презентації - до 7 хв.

Тема 8. Література в контексті соціології: практики та інституції (2 год)

- Соціологічний підхід до літератури: від місця спільного досвіду до суспільної практики.
- Концепція "поля літератури" П'єра Бурдьє.
- Структурний примус і поняття габітусу.
- Літературні фестивалі: дискусійні майданчики чи книжкові ринки?
- Літературні премії: підтримка літератури чи комерціалізація?
- Інституційне поле української літератури: стратегії й політики сучасних інституцій.

Рекомендована література

- Бурдьє, П'єр. Практичний глузд. — Київ: Український Центр духовної культури, 2003.
- Бурдьє, П'єр; Вакан, Лоїк. Мова і символічне насильство // Спільне. - 2 лютого 2011. - Режим доступу: <https://commons.com.ua/uk/mova-i-simvolichne-nasilstvo/>
- Бурдьє, П'єр. Поле літератури // Социологическое пространство Пьера Бурдьё. Режим доступу: <http://bourdieu.name/content/burde-pole-literatury>

- Кіяновська, Маріанна. Пісторіус і Баумгартнер як Розенкранц і Гільденстерн, або Найновіша польська поезія після Вільяма Шекспіра, Тома Стоппарда і Йоганна Вольфганга Гете — в роки навчання Вільгельма Мейстера (бо «те, чим є і що роблять оці двоє, не може бути зображене одним») // Читомо. - Режим доступу: <https://chytomo.com/poeziia/?fbclid=IwAR0IHZ-Dt619ghrCsavClpCTff2nis-oVEkI3bPBQODpmjx5PFRtK4mHTj0>

Практичне заняття № 15. Тема: Підсумковий тест (2 год)

Завдання:

- Підсумковий тест на основі лекційного матеріалу.
- Обсяг - 15 питань (2 бали за кожне).
- Тривалість тесту - 15 хвилин у режимі реального часу.

Практичне заняття № 16. Тема: Підсумкове заняття (2 год)

Підведення підсумків курсу, зарахування відпрацювань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретична парадигма в науці про літературу												
T1. Ідея літератури: естетика, поетика, теорія	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
T2. Формалізм: твір як текст	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
T3. Структуралізм і постструктуралізм	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
T4. Наратологія і генетична критика	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом – зм. модуль 1	24	8	8	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Соціальні виміри літератури												
T5. Психологія і міфологія літератури	16	2	8	-	-	6	-	-	-	-	-	-
T6. Література перед викликами анти- й постколоніалізму	16	2	8	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом – зм. модуль 2	32	4	16	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Інституційне поле й сучасні виклики літературознавства												
T7. Інституційне поле сучасної української літератури	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-
T8. Межі сучасності: що	10	2	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-

таке актуальна література?												
Підсумкові заняття	14	-	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом – зм. модуль 3	34	4	8	-	-	22	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	32	-	-	42	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія літератури як теоретична проблема	2
2	Інтертекстуальність як інтерпретаційна призма	2
3	Формалізм в українському літературознавстві	2
4	Від аналізу структури до аналізу дискурсу	2
5	Літературний канон і літературознавчі війни	2
6	“Висока” і “низька” література: концепції, моделі, підходи	2
7	Художній твір як приклад “масової” літератури	2
8	Художній твір як приклад “високої” літератури	2
9	Психоаналіз: український контекст	2
10	Постколоніалізм і його посттоталітарні виміри	2
11	Інституційне поле сучасної української літератури	2
12	Межі сучасності: що таке актуальна література?	2
13	Українська література 2014+ (презентація есеїв)	2
14	Українська література 2014+ (презентація есеїв)	2
15	Підсумковий тест	2
16	Підсумкове заняття, відпрацювання пропущених занять	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класична традиція літературознавства: від “Поетики” Аристотеля до епохи класицизму.	2
2	XIX століття: теоретична й історична поетика.	2
3	Феноменологічна традиція у західному літературознавстві.	2
4	Філософська й літературознавча герменевтика як підґрунтя інтерпретації літературного твору.	2
5	Екзистенціалізм як світоглядна парадигма й культурне явище: витоки, контекст, особливості проявів.	2
6	Етичний підхід до літератури.	2
7	Концепція «культурних поворотів». Антропологічний поворот у літературознавстві кінця XX століття.	2
8	Сучасна українська літературна критика: жанри, підходи, представники, інституційна організація.	2
9.	Методологічна мапа сучасного українського літературознавства.	2
10.	Літературознавчі студії у структурі інституцій Національної	2

	академії наук України.	
11.	Центри україністичних літературознавчих студій за кордоном.	2
12.	Світова літературознавча думка в українських перекладах.	2
13.	Ключові постаті в українському літературознавстві ХХ століття.	4
14.	Ключові постаті в українському літературознавстві періоду Незалежності.	4
15.	Історична відносність понять “література” й “теорія літератури”.	6
16.	Підсумкове заняття (Повторення вивченого. Підготовка до виконання тестового завдання).	4
	Разом	42

7. Методи навчання

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, мозковий штурм, групова дискусія, публічна презентація, дослідницький метод. Методи викладу навчального матеріалу – лекція, практичне заняття; консультація. Наочні методи навчання – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (слайди). Техніки: навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусіях, виконання письмових завдань. Передбачене також виконання і презентація підсумкової письмової роботи і тестового завдання у системі moodle. Курс закінчується іспитом.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:

1. Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів.
2. Робота студента протягом семестру оцінюється за такими показниками:
 - а) активність на практичних заняттях – 50 балів (по 5 балів за кожне з десяти практичних занять);
 - б) написання і презентація поточних письмових робіт – 10 балів (по 5 балів за кожну з двох робіт)
 - в) написання і презентація підсумкової письмової роботи на тринадцятому і чотирнадцятому практичному занятті – 10 балів
 - б) виконання підсумкового тестового завдання на п'ятнадцятому практичному занятті – 30 балів.
3. Переведення в оцінку за 4-бальною шкалою здійснюється за такою схемою:

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка	Оцінка в	За національною шкалою
---------------	-----------------	-------------------------------

<i>ECTS</i>	<i>балах</i>	<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>		<i>Залік</i>
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, практичні заняття та самостійна робота								Тестове завдання	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	5	5	5	15	15	10	10		

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програми.
2. Плани практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
3. Матеріали до практичних занять та самостійної роботи студентів.
4. Електронна версія курсу у системі moodle.

11. Питання на екзаменаційний тест

1. Як Девід Перкінс називає історію літератури, у якій події пов'язані у послідовність причинно-наслідковим зв'язком?
2. У якому столітті починають використовувати поняття "теорія літератури" як самоназву дисципліни?
3. Хто з формалістів обґрунтував принцип бінарної опозиції?
4. Хто з українських формалістів стверджував, що про стиль можна говорити лише стосовно окремого твору, а не творчості певного автора?
5. Як Клод Леві-Стросс називає власний спосіб аналізу міфів?
6. Хто з дослідників розглядає розповідь як комбінацію актантів і предикатів?
7. Який літературний стиль вийшов за рамки протиставлення високої і масової літератури, передбачивши різні способи сприймання того самого твору?
8. Як генетична критика називає впорядковану сукупність усього написаного тексту, що постає у процесі роботи над літературним твором?
9. Назвіть третій елемент у концепції Жака Лакана, який він називає поруч із уявним і символічним.
10. Хто з дослідників запропонував поняття "націєрозповідності"?

11. Хто з українських дослідників використовував у літературознавчому дослідженні поняття "внутрішнього сфінкса"?
12. Назвіть автора/авторів есею "Проти інтерпретації".
13. Як Вольфганг Ізер назвав новий підхід до літератури, який він запропонував на зламі 1980-90-х років?
14. Як П'єр Бурдьє назвав відносно замкнену й автономну підсистему соціальних відносин - систему агентів і диспозицій, між якими розподіляється соціальний капітал?
15. Яку подію Тамара Гундорова вважає точкою відліку сучасної української літератури?
16. Хто з літературознавців вперше використав поняття "теорія літератури" як самоназву дисципліни?
17. Хто з українських дослідників вперше проголосив з університетської кафедри, що у літературному творі головне - не "що", а "як"?
18. Яка з літературознавчих шкіл проголосила лінгвістику основою нової літературознавчої науки?
19. Яка літературознавча школа запропонувала поняття "авантекст"?
20. Який саме міф аналізує Клод Леві-Стросс у праці "Структурна антропологія" (розділ "Структура міфів")?
21. Хто з дослідників використовує поняття "внутрішньої колонізації"?
22. Яке поняття увів П'єр Бурдьє для позначення авторитету і репутації, накопичуваних у межах окремих соціальних полів?
23. Назвіть поняття, яке становить опозицію до поняття "елітарна література".
24. Як називається тип наратора, який є безпосереднім учасником змальовуваних подій?
25. Хто із дослідників займався вивченням "колективного несвідомого"?
26. Яка літературознавча школа використовувала пару понять "прийом" та "ідея"?
27. Назвіть дослідника, який запровадив деконструкцію як метод літературознавчого аналізу.
28. Що, на думку Аластера Фовлера, може посприяти включенню художнього твору до літературного канону?
29. Назвіть літературознавчу парадигму, на зміну якій приходить літературна антропологія.
30. Хто з дослідників запровадив поняття "іконостас" для позначення посттоталітарної версії українського літературного канону?
31. Який тип історії літератури Девід Перкінс розглядає як альтернативу до наративного викладу?
32. Хто з дослідників вважав художній образ економією виражальних засобів?
33. Яка літературознавча школа запропонувала поняття "остранение" (очуднення)?
34. Що саме виступає об'єктом аналізу у роботі Ролана Барта "Фрагменти мовлення закоханого"?
35. Назвіть дослідника, який увів поняття "символічний капітал" для позначення авторитету і репутації, накопичуваних у межах окремих соціальних полів.
36. Назвіть літературознавчий напрям, у рамках якого літературний твір розглядають як місце спільного культурного досвіду.
37. Хто із дослідників використав психоаналітичний підхід для пояснення природи літературного канону?
38. Які типи наративів виділяє Жерар Женетт залежно від зображення/розповідання подій?
39. Як Тамара Гундорова означає українську літературу 1990-х років?
40. Як Зигмунд Фройд називає реалізацію енергії неусвідомлюваних потягів у суспільно прийнятних символічних формах?
41. Як називається підхід до вивчення літератури, що його запровадили представники Празького лінгвістичного кола?
42. Яка літературознавча школа використовувала пару понять "код" і "повідомлення"?
43. У межах якого літературного стилю сформувалося розрізнення між елітарною і масовою літературою?
44. Назвіть два основні підходи до вивчення канону.

45. На прикладі якого жанру Майк Йогансен демонструє застосування формалістичного підходу?
46. Назвіть автора, який обґрунтував поділ літературних розповідей на міметичні й дієгетичні.
47. Який тип значення, на думку Ролана Барта, лежить в основі міфологічного знака?
48. Назвіть літературознавчу школу, увага якої зосереджена на вивченні процесу письма.
49. Який літературознавчий підхід запропонував Вольфганг Ізер на заміну рецептивної естетики?
50. Що, на думку Аристотеля, є метою міметичного зображення?
51. Назвіть автора чотиритомного дослідження "Міфологіки".
52. Який саме комплекс, на думку Степана Балея, найвиразніше проявляється у творчості Тарас Шевченка?
53. Як називається тип наратора, що займає зовнішню щодо описуваних подій позицію?
54. Хто з українських дослідників використовував метод формалістичного аналізу літературних творів?
55. У межах якого методологічного повороту запроваджено поняття "поле літератури"?
56. Назвіть поняття, яке запровадили преставники генетичної критики.
57. Хто з дослідників запровадив поняття "бриколаж"?
58. Хто із дослідників вважав головним рушієм літературного процесу страх впливу попередників?
59. У якому столітті остаточно сформувався історичний підхід до літератури?
60. Кому з психоаналітиків належить гасло "коли я не мислю - я існую"?

12. Рекомендована література

Базова

1. Баррі, Пітер. *Вступ до теорії: літературознавство і культурологія*. Київ: Смолоскип, 2008.
2. *Введение в литературоведение. Литературное произведение: основные понятия и термины* / под ред. Лилии Чернец. – Москва: Флинта, 2000.
3. Галич Олександр, Назарець Віталій, Васильєв Євген. *Теорія літератури*. Київ: Либідь, 2001.
4. Компаньон, Антуан. *Демон теорії: література и здравый смысл*. Москва: Изд-во им. Сабашниковых, 2001.
5. *Лексикон загального та порівняльного літературознавства* / уп. Анатлої Волков. Чернівці: Золоті литаври, 2001.
6. *Література. Теорія. Методологія* / уп. Данута Уліцька. Київ: Виданичий дім "Києво-Могилянська Академія", 2008.
7. *Літературознавчий словник-довідник* / ред кол. Роман Гром'як та ін. Київ: Академія, 1997.
8. Мітосек, Зофія. *Теорії літературознавчих досліджень*. Сімферополь: Таврія, 2005.
9. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття* / ред. Марія Зубрицька. Львів: Літопис, 1996.
10. *Теорія літератури в Польщі: Антологія з другої половини ХХ й початку ХХІ ст.* / уп. Богуслав Бакула. Київ: Виданичий дім "Києво-Могилянська Академія", 2008.
11. Ткаченко, Анатолій. *Мистецтво слова: Вступ до літературознавства*. Київ: Правда Ярославичів, 2003.
12. Хализев, Валентин. *Теория литературы*. Москва: Академия, 2013.
13. *Teorie literatury XX wieku: antologia* / uł. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski. Kraków: Znak, 2006.
14. *Teorie literatury XX wieku: podręcznik* / uł. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski. Kraków: Znak, 2006.
15. *The Norton Anthology of Theory and Criticism* / ed. by Vincent Leitch, William Cain, Laurie Finke, John McGowan, T. Denean Sharpley-Whiting, Jeffrey Williams. New York: W. W. Norton and Company, Inc., 2018.

16. Culler, Johnatan. *Literary Theory: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2000.
17. Tyson, Lois. *Critical Theory Today*. London: Routledge, 2014.
18. Terry Eagleton. *Literary Theory: An Introduction* (3 ed.). Minneapolis: University of Minnesota Press, 2008.
19. Terry Eagleton. *After Theory*. New York: Basic Books, 2004.
20. Jean-Michel Rabaté. *The Future of Theory*. Wiley-Blackwell, 2002.
21. *The Johns Hopkins Guide to Literary Theory and Criticism* / ed. by Michael Groden, Martin Kreiswirth, and Imre Szeman. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2005. (see: <https://litguide.press.jhu.edu/>)
22. *Modern Criticism and Theory: A Reader* (3 ed.) / ed. David Lodge and Nigel Wood. London and New York: Routledge, 2008.
23. *Theory's Empire: An Anthology of Dissent* / ed. Daphne Patai and Will H. Corral. New York: Columbia University Press, 2005.
24. *Literary Theory and Criticism: An Oxford Guide* / Ed. Patricia Waught. New York: Oxford University Press, 2006.
25. Castle, Gregory. *Blackwell Guide to Literary Theory*. Malden, MA: Blackwell Publishing, 2007.
26. *Literary Theory: An Anthology*. Edited by Julie Rivkin and Michael Ryan. Malden, MA: Blackwell Publishing, 2004.

Допоміжна

1. Барт Р. Мифології. – М., 1996.
2. Барт Р. S/Z. – М., 2001.
3. Бахтин М. Естетика словесного творчства. – М., 1979.
4. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. – М., 2000.
5. Бодрийяр Ж. Симулякри і симуляція. – К., 2004.
6. Боровська Н. Психологія і літературознавство. – К., 2003.
7. Введение в литературоведение. Литературное произведение: Основные понятия и термины. – М., 2000.
8. Вітгенштайн Л. Tractatus logico-philosophicus. Філософські дослідження. – К., 1995.
9. Вступ до літературознавства / Уп. Н. Бернадська. – К., 1995.
10. Гайдеггер М. Дорогою до мови. – Львів, 2007.
11. Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність. – К., 2005.
12. Гадамер Г.-Г. Вірш і розмова. – Львів, 2002.
13. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. – К., 2001.
14. Дельоз Ж. Различие и повторение. – Санкт-Петербург, 1998.
15. Деріда Ж. Письмо та відмінність. – К., 2004.
16. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. – Дрогобич, 2008.
17. Енциклопедія постмодернізму. – К., 2003.
18. Женетт Ж. Фигуры: В 2т. – М., 1998.
19. Зонтаг С. Про фотографію. – К., 2002.
20. Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе. – Львів, 2006.
21. Качуровський І. Генерика. – К., 2008.
22. Качуровський І. Нарис компаративної метрики. – Мюнхен, 1985.
23. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм. – Ч. 1. Лексика. – Ніжин, 1994.
24. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм. – Ч. 2. Фігури і тропи. – Київ, 1995.
25. Качуровський І. Строфіка. – Мюнхен, 1967.
26. Качуровський І. Фоніка. – Мюнхен, 1985.
27. Кристева Ю. Самі собі чужі. – К., 2004.

28. Лакан Ж. Функция и поле речи и языка в психоанализе. – М., 1995.
29. Леві-Строс К. Структурна антропологія. – К., 1997.
30. Лотман Ю. Анализ поэтического текста. – Ленинград, 1972.
31. Лотман Ю. Об искусстве. – Санкт-Петербург, 1998.
32. Лотман Ю.М. Семиотика кино и проблемы киноэстетики. – Таллин, 1973.
33. Лотман Ю.М. Театральный язык и живопись (К проблеме иконической риторики) //Театральное пространство. – М., 1979.
34. Мітосек З. Теорії літературознавчих досліджень. – Сімферополь, 2003.
35. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації. – Львів, 2006.
36. Потебня А. Эстетика и поэтика. – М., 1976.
37. Рікер П. Сам як інший. – К., 2002.
38. Сивокінь Г. Давні українські поетики. – Харків, 2001.
39. Современное зарубежное литературоведение: Энциклопедический справ очник. Концепции. Школы. Термины. – М., 1999.
40. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. – К., 1998.
41. Структурализм: «за» и «против». – М., 1975.
42. Теория метафоры: Сб. трудов. – М., 1990.
43. Тодоров Ц. Теории символа. – М., 1998.
44. Фуко М. Слова и вещи. – Санкт-Петербург, 1994.
45. Хализев В. Теория литературы. – М., 2000.
46. Чижевський Д. Українське літературне бароко. – К., 2001.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://books.google.com>
2. <http://litera-ua.livejournal.com>
3. <http://www.nbu.gov.ua>
4. <http://ae-lib.org.ua>
5. <http://www.lib.ua-ru.net>
6. <http://bookshare.net>
7. <http://www.doaj.org>